

OM ARBETSMATERIALET

Det här materialet hör till boken *Tid för de äldre* skriven av Johanna Limme. Materialet är dels tänkt som ett stöd i undervisningen, dels som en möjlighet att arbeta integrerat med svenska språket och olika moment inom vård och omsorg.

I lärardelen finns en kort presentation av bokens handling och information om författaren. Lärardelen innehåller också förslag på ämnesintegrering/tematiskt arbete kring kurserna Svenska/Svenska som andraspråk, Vård- och omsorg 1 och 2, Etik och människans livsvillkor samt Medicin 1. Här finns exempel på olika ingångar. Naturligtvis kan man arbeta utanför kursplaner också, med olika fokusområden. Sådana fokusområden kan vara bemötande inom vården, äldreboenden och demenssjukdomar.

I elevdelen finns uppgifter att arbeta med *innan, under tiden* och *efter* läsningen. Det finns också en ordlista som eleven kan ha bredvid sig under själva läsningen. Uppgifterna innehåller både läsförståelse, yrkesspecifika ord och begrepp, reflektions- och diskussionsövningar samt skrivuppgifter.

OM BOKEN

Leyla ska praktisera på äldreboendet *Solgläntan*. Hon tycker om äldre människor och ser fram emot sin praktik. Men när hon väl kommer till äldreboendet blir det inte riktigt som hon tänkt sig. Jobbet är stressigt och personalen hinner inte prata med de äldre. Är det verkligen det här hon vill arbeta med?

OM FÖRFATTAREN

Johanna Limme är gymnasielärare och specialpedagog. Hon arbetar på Introduktionsprogrammen på gymnasiet där hon huvudsakligen undervisar i svenska som andraspråk och svenska.

UPPGIFTER KOPPLADE TILL KURSMÅLEN

Etik och människans livsvillkor och svenska/svenska som andraspråk

1. Diskutera tillsammans i klass/grupp:
Inga blir irriterad när Leyla inte passar tiden. Leyla tycker att Inga har bråttom jämt. Allting handlar om tid, tycker hon. Allting ska gå fort och vårdtagarna "glöms" bort. Hur kommer det sig att Leyla och Inga har så olika syn på tid? Skiljer sig sättet att se på tid i Sverige i jämförelse med andra länder?

2. Diskutera tillsammans i klass/grupp:
  - a) Ute på praktiken kommer du få hjälpa boende med deras personliga hygien. Det kan vara allt från att räcka någon en handduk till att hjälpa en boende att duscha och tvätta håret. Rätt bemötande är viktigt. Att kunna sätta sig in i en annan människas situation är också väldigt viktigt. Jag kanske sitter i duschen, naken, och så ska en människa jag knappt känner röra vid min kropp. Det kan kännas väldigt utlämnande och olustigt. Vad är viktigt att tänka på när man hjälper en annan människa med sin personliga hygien?
  - b) Hur ser ditt eget "livsrum" ut? Hur nära får en annan människa komma dig? Gäller olika gränser för olika människor?

3. Diskutera tillsammans i klass/grupp:

Brukare, kund, patient, vårdtagare ... Olika ord ger olika associationer och olika benämningar kan också uppfattas på olika sätt. Men det är inte säkert att två personer uppfattar ett ord på samma sätt. Ett exempel: En kvinna som är 40 år tycker det känns dumt att bli kallad tjej. Tjej för henne är någon som är mycket yngre. En annan kvinna blir glad istället. Hon känner sig ungdomlig när hon blir kallad tjej.

Ofta brukar man säga patient om någon som är sjuk och ligger på sjukhus. En person på ett äldreboende (särskilt boende) kallas för brukare, boende eller kund. Vad tycker du? Är det viktigt att vi kallar varandra rätt sak? Vad kan hända om vi inte gör det?

4. Fundera på Inga och Leylas relation. Hur bemöter Inga Leyla, tycker du? Hur vill du att din handledare ska bemöta dig?

Vård- och omsorgsarbete 1 och svenska/svenska som andraspråk

1. Ta reda på hur många äldreboenden (särskilda boenden) som finns i din kommun.
2. Välj ut ett och gå in på deras hemsida. Ibland måste du söka via kommunens hemsida.
3. Ta reda på följande information: Geografiskt läge (var det ligger)
  - Antal lägenheter
  - Hur boendet beskrivs
  - Måltider
  - Personal
4. Vem bestämmer om jag har rätt till en plats på ett äldreboende?
5. Vilka arbetsuppgifter har en undersköterska på ett äldreboende?
6. Sammanställ informationen du fått fram. Gör en PowerPoint. Redovisa muntligt inför klassen.

7. Medicin och Vård- och omsorgsarbete 2

1. Tage i boken är dement. Ta reda på mer om demenssjukdomar.

- Orsak
- Symtom
- Behandling
- Omvårdnad

Tips: Titta på filmen *En sång för Martin* för att bättre förstå vad demenssjukdom kan innebära.

